

Tiivistelmän kirjoittajat: Eva Paakkanen ja Riikka Shemeikka

Yksilöllinen tuki, moniammatillinen yhteistyö ja palveluintegraatio lisäävät osatyökykyisten työllistämisen tukitoimien vaikuttavuutta

Tutkimuksen tarkoituksena oli tuottaa kirjallisuuskatsauksen avulla tietoa siitä, minkälaisen toimenpiteiden on viimeaikaisissa tutkimuksissa todettu olevan vaikuttavia osatyökykyisten henkilöiden työllistymisen edistämiseksi. Lisäksi tarkasteltiin kotimaisten raporttien perusteella, millaisia kokemuksia Suomessa on osatyökykyisten työllistymistä edistävästä toimenpiteistä.

Kirjallisuuskatsaus toteutettiin mukailien integratiivisen katsauksen vaiheita. Integratiivinen kirjallisuuskatsaus mahdollistaa aiempien tutkimustulosten tiivistämisen ja useilla erilaisilla menetelmillä toteutettujen tutkimusartikkelien sisällyttämisen katsaukseen. Kirjallisuuskatsausta varten haut tehtiin systemaattisesti neljään eri kansainväliseen tietokantaan huhti-toukokuun 2020 aikana. Hauissa käytettiin Cochrane, CINAHL, Web of Science ja Scopus -tietokantoja. Lisäksi haku täydennettiin lokakuussa 2020 tekemällä haku kotimaisia julkaisuja kattavaan Mediciin. Tietokantahauissa kansainväliset artikkelit pyrittiin rajaamaan vuodesta 2014 alkaen julkaistuihin vertaisarvioituihin artikkeleihin jo hakuvaiheessa.

Kotimaisten raporttien ja selvitysten löytämiseksi haut tehtiin Google Scholar -hakukoneen avulla, sillä tarkoituksena oli löytää myös ei-vertaisarvioituja julkaisuja. Tähän osioon sisällytettiin myös muiden manuaalisten hakujen kautta löydettyjä dokumentteja.

Kirjallisuuskatsaukseen sisällytettiin yhteensä 34 vertaisarvioitua artikkelia mukaanotto- ja poissulkukriteerien mukaisesti. Lisäksi tarkasteltiin kotimaisia hankeraportteja ja muita julkaisua, joiden keskeisiä tuloksia esiteltiin omana kokonaisuutenaan.

Keskeisimmät tulokset

Tulosten perusteella vaikuttaa siltä että, että osatyökykyisten työllistämisen vaikuttavia tukikeinoja yhdistävät 1) työllistymisen tuen suuntaaminen yksilöllisesti, 2) tuen tarjoajien moniammatillinen yhteistyö sekä 3) palveluintegraatio. Erilaisten palveluiden lisäksi myös monilla muilla tekijöillä, kuten esimerkiksi lainsäädännöllä, sosiaalisella verkostolla ja työnantajalta saadulla tuella on todennäköisesti merkitystä työllistymisen kannalta.

Esimerkiksi tuettua työllistymistä ja erilaisia kuntoutuksen keinoja hyödyntämällä, palveluita yksilöllisesti räätälöimällä ja työtä muokkaamalla sekä yhteistyötä eri toimijoiden välillä tiivistämällä on mahdollista löytää keinoja osatyökykyisten henkilöiden työllistymiseksi. Yksilöllistä suunnittelua tarvitaan myös siitä näkökulmasta, että osa tukimuodoista saattaa joidenkin henkilöiden kohdalla jopa haitata työllistymistä avoimille työmarkkinoille. Varsinkin kotimaista tutkimusta tarvitaan lisää työllistymistä tukevien toimenpiteiden vaikuttavuudesta ja kustannusvaikuttavuudesta.

Lisätietoja

Eva Paakkanen, eva.k.paakkanen@utu.fi

Riikka Shemeikka, p. 0447813102, riikka.shemeikka@kuntoutusaatio.fi

Lähteet

Paakkanen, Eva, Heikkilä, Marja, Ilomäki, Timo ja Shemeikka, Riikka: Osatyökykyisten henkilöiden työllistymistä edistävät keinot – katsaus viimeaikaisiin tutkimuksiin. Kuntoutussäätöön työselosteita 68/2023. Helsinki: Kuntoutussäätö.

https://kuntoutusaatio.fi/assets/files/2023/02/tyoselosteita_68_2023.pdf

www.yhteisomedia.fi